

«ՄԱՆՈՒՄԵՐ» ԵՐԱՌԱՅԱՆ ՔԵՐԵՐՈՇ

ԿԻՒՍՍԱԿ ԷՄԱՆ 14

ՎԱՅՐԵՆԵՐՈՒ ՆԱՅԱՊԵՏԸ

Վ. Է. Պ.
ՀԱՄԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱՍԵՐՈՒ

Փողոցին մէջ

Լուսինն արեւմտեան
Երկու մարդիկ խորապէս մտած-
կատ երեւոյթ մը առած էին:

Վերջապէս Տոն Թաւոյն հարաւորէն
վեր վերջնակով գլուխը, ըսաւ, «մտոր
ձեռքը սեղմելով»:

— Ենթադրեալ եմ, Տոն Կաշկոյի,
չորսուկով եմ ձեր խօսքերէն, որոնք
խելքը դուրս բերին: Ասկէ ետքը
Տոն Թաւոյն արեւմտեան շրջան, հա-
կաւորութիւն մարտապայաններ Մայրի
կապարակին վրայ հրաշմանք բռնեցին
շրջանը:

Այս խօսքերը արտասանել վերջ
Տոն Թաւոյն, ոտքէ կշտէ էր, իր գէւ-
ղին արեւմտեան շրջանը գտնելու
գտնելու համար:

Կայծեր էին որ կը ցոյց տային:

— Ո՛հ, յարեց Տոն Կաշկոյի, որոնք
խօսքերէն, վերջապէս կը գտնեմ ձեզ,
«՛», փառք քեզ, Աստուած, փառք
քեզ:

— Այո, եղբայր շարունակեց, այս
վարկեանէն սկսեալ ճշմարտ պո-
ղորդ կը սկսի մեր և մեր հակառա-
կորդին միջեւ:

— Վարկեան չկորսնցնեց, եր-
թանք, ըսաւ Տոն Կաշկոյի:

— Ո՛հ, յարեց Տոն Թաւոյն երգի-
ական ժպիտով մը, որին հետեւեալ
կէտով մեռած չեմ եւ բոլորին համար,
այս առիթով չեմ:

— Իրաւ է, միտայ տեղեկութիւն
ուրեմն, ի՞նչ փոյթ, վաղը ձեր հրա-
շարի յարաւորութիւն կայծերի հարուած
մը պիտի պատճառէ մեր հակառա-
կորդին:

Իրաւեանք ունիք, աւելի երկար
չենք կրնար հոս մնալ: Տոն Կաշկոյի
առիթով կերպով ապաւինեցին Տոն
Կաշկոյի մէջ պիտի ըլլաւ հոն, եթէ ունի յար-
մար չէք սեպեր Տոն Թաւոյի հոգ
ապաւինեցին, յարեց Տոն Կաշկոյի
ժպիտով մը:

Տոն Թաւոյն, որ անոր բողոքէն

բռնած էր, այս յայտարարութեան

վրայ կանգ առաւ իսկոյն, մինչ Տոն
Կաշկոյի չէր կապած թէ ի՞նչ ազ-
դեցութիւն պիտի ընէին իր խօսքերը:

Իրաւ մը եկաւ Տոն Թաւոյի վրայ,
և ասի քրտինք մը ողորդ իր դէմքը:

— Ո՛հ, յարեց ան յայտարարու-
թեանը, Աստուած իմ մոռցած էի:

Տոն Կաշկոյի անոր վիճակէն զար-
հուեցաւ:

— Ի՞նչ եղբայր, Աստուած իմ սիր-
հարցոյց անոր:

— Կը մտածեմ թէ, պատահական
Տոն Թաւոյն կը կողմուր ձայնով, ինտոր
չմոռցնեցին աս կերպը, աս ո՛ր:

— Է՛հ ուրեմն:

— Ո՛հ, հիմա կը իշխեմ, անիկա սոս-
կալի սպառնալիք ըրաւ ինձի, Աստ-
ուած իմ, Աստուած իմ:

— Ոտքեցէք, քարեկամ, խօսեցէք,
կը զարմարեցնեք զիս:

— Տոն Թաւոյի այս գիշեր իսկ,
անոր հրամանին վրայ՝ առեւտրու-
պիտի: Ո՛վ գիտէ թէ այս կերպ չմո-
ռցնեց զանի, իր մարդասպանութեան
ձեռքէն ազատեցէ կապով:

— Ո՛հ, սակ ի՞նչ, յարեց Տոն
Կաշկոյի, ի՞նչ ընեմ պիտի:

— Ո՛հ, այս կերպ, յարեց վրաւոր
եւրո, չեմ գիտեր թէ ի՞նչ պէտք է ը-

նել, չեմ գիտեր թէ ի՞նչ պէտք է պէտք

էր այս գաւառականները խաղցնիմ
ձեռքէն մէջ:

— Երթանք Տոն Թաւոյի տու-
նը, ըսաւ Տոն Կաշկոյի:

— Ա՛յո, կը տեսնաք կոր, վրա-
ւորած եմ: Եթէ կրնամ ինքզինքս
բռնել:

— Հոգեւոր մ'ընէք, քանի որ
չպիտի կրնաք քաշել, ես պիտի առնիմ
ձեզ, ըսաւ արշապէս իր բարեկամը:

— Ենթադրեալ եմ, եղբայր, Աստ-
ուած հետեւին ըլլաւ:

Եւ երկու մարդիկ մէկմէկու յե-
նած փութով ուղղուեցան դէպ ի տ-
նոր տունը զոր ազատել կ'ուզէին:

Տոն Թաւոյն, հակառակ իր կամքին
ու ընտելութեան, կը զգար թէ ուժ
չունի այլ եւս, և թէ շատ դժուար
բաւարարութեան էր որ ասի կը կենար:

Այս պահին իրենց մէջ մը ան-
գիտէն ձայնակոյն ձայն մը եկաւ: Եւ այս
կանգնեալ Տոն Թաւոյն ձայնակոյն ձայն
ըրեւցաւ:

— Ո՛հ, «՛», յարեց Տոն Կաշկոյի
կանգ առնելով և շատեալ ճանաչա-
լիքով: Երբեք չէի կրնար այս ժա-
մու յանգնութեանը կ'ուզէի:

— Եթէ, ըսաւ Տոն Կաշկոյի, աս
անգամ վախ չը կայ:

— Կենաւք, պատահական Տոն

Թաւոյն:

— Պիտի մտնեմք ձեր տուն, յա-
րեց Տոն Կաշկոյի, Երբեք չէի կրնար
մեղադրեալ իրարու քաղաքականութեան
պիտի տան հիմա:

— Այո, յարեց վրաւորած Կաշկոյի,
լով, Լուսինն արեւմտեան շրջանը:

Ձիւղերը քան թէ Կաշկոյի էին
առնեցէ, որոնք վախճանով որ մի
գուցէ յանկարծակիի գաս, կողմնակի
փողոց մը մտան:

Ձիւղերը և իր հետեւորդները ա-
րաքաղէս անցան անոնց տունէն ա-
ռանց քանակը տեսնելու:

— Եթե մտնանք, ըսաւ Տոն
Կաշկոյի:

Ընկերակցից որ արագ փոխաւոր
մը ստիպեալութեանը անհրաժեշտ
կը նկատէր, մեծ ջանք մը ըրաւ փախ-
չելու, և երկուքը մէկէն շտապեցին:

Անոնք տեսնելով վարկեանի շատ
քաշած էին երբ նորէն ձիւղերը անոնց
նոր ձայն մը լսեցին:

— Ի՞նչ կը նշանակէ այս, միտայ
վրաւորածը, Սոն Թաւոյն, արագ
ժողովուրդը այս գիշեր փողոցն է,
ի՞նչ է:

— Հըմ, ըսաւ Տոն Կաշկոյի, աս
անգամ վախ չը կայ:

Իսկոյն կ'ուզէ ձայն մը լսել եղաւ

որ օգնութիւն կ'աղաչուէր:

— Լուսինն արեւմտեան շրջան, ը-
սաւ Տոն Կաշկոյի, Երբեք չէի կրնար
Տոն Թաւոյն և իր բարեկամին:

(Երբեք չէի կրնար)

«ՄՈՒՍԱԿԱՆ» ԹԵՐԱԳՐԸ

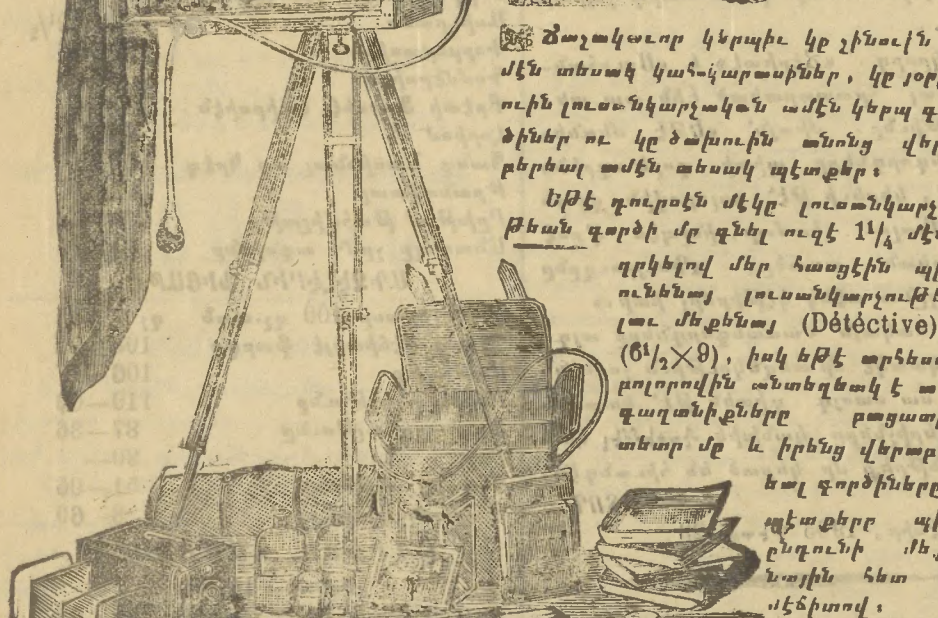
ՊԱՏԵՐԱՅՐԱՐ ԹԻՒՆ ԵՐԱՌԱՅԻՆ
ՀԱՏԸ 5 ՓԱՐԱՅ

Գրական, գիտական և քաղաքացի-
ական ընտիր շարքերէն մէկն է
«ՄՈՒՍԱԿԱՆ»-ը որ կը հրատարակուի
կարող խմբագրական մարմին մը կող-
մէ: Թիւրք կը բողոքանայ ուրիշ մեծա-
դիր երեւոյթն է կը ծախուի մեր երկ-
րին մէջ ցորթ ծախուի իր տեսնուած ա-
մառանքները, հարաւ Երբեք չէի կրնար
քերէն կարողացող ման առնալով, մինչ
չեւ անգամ զարգացանքները կը բռնեն
նորարարի շարքերը անգամ մը քնն
ՄՈՒՍԱԿԱՆ ԹԵՐԱԳՐԸ, որ իր օգ-
տակար պարտականութիւնով ու յա-
նաւանք դիւրամատչելի փութով կուզայ
կարեւոր պէտք մը լսեցնել, Երբեք չէի
քանակութիւն է թղթատարի ծախքով 12
ու կէս դրան, արտասանութեան համար
է քանակ կամ 2 ռուպլ:

Կերպարաններն է Գ. Պ. Գալսե-
րանի Ասոր գրատունը, Գալսե ար-
ձանագրութիւն է:

ՋՐԻՆԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ՍՈՐՎԵՑԻՔ

ԳՈՒՍԱՏՈՒՆ ԿԱՇԿՈՒՍԱՅ
ՅԱՎՈՐ Յ. ՎԱՐԵՆԵՐՈՒ
ԻՋՄԱՐ, Հայոց քաղ, Թիւ 67

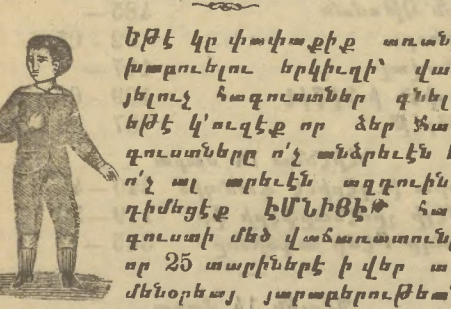
Ճաշակաւոր կերպիւ կը շինուի ա-
մէն տեսակ կաշկարարներ, կը յորին-
ուին լուսանկարական ամէն կերպ գոր-
ծիներ ու կը ծախուին անոնց վրա-
րեւելով ման տեսակ պէտքեր:

Եթէ զուրկեմ մէկը լուսանկարա-
թեան գործի մը գնելու ուզէ 1 1/2 մէծիս
զրկելով մեր հասցէին պիտի
ունենայ լուսանկարութեան
լուսանկար (Désolative) մը
(6 1/2 x 9), իսկ եթէ արեւմտեան
բոլորովին տեսնելով մէկը
գաւառիցները բացարձակ
տեսք մը և իրենց վերաբեր-
եալ գործիները ու
պէտքերը պիտի
ընտրուի ինքն
նային հետ 2 1/2
մէծիսով:

ԵՄՆԻՅԵՐ

ՀԱՊՈՒՍՏԻ ՄԵՇ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՊԱՏԵՐԱՅՐԱՐ ԵՒ ՋՐԻՆԼՈՒՍ
ՀԱՊՈՒՍՏՆԵՐ

Կ. Պոլս, Սուլթան Համադի հրապարակ
Գրեալ Լիւնէ գրատան վերնաբերը

Եթէ կը փափաքէք առանց
խառնուելու երկրորդ վա-
րկուց հաղորդանքի գնելու,
եթէ կ'ուզէք որ ձեր հա-
գուստները ոչ անհրաժեշտ
և ոչ ալ արեւմտեան ազգութիւն,
չիմացէք ԵՄՆԻՅԵՐ հա-
գուստի մեծ վաճառատունը
որ 25 տարիներէ ի վեր ա-
մենօրեայ յարաբերութեան
մէջ է եւրոպական մեծ գործարանե-
րու հետ, և ձերան կը ծախուի
բոլորեւն ապրանքներ, ստուար պէ-
տականութեան ծոխարեւոյցով և միջերը:
ԵՄՆԻՅԵՐ կերպարները, գոյնով
և գործածութեամբ, վերջին նորաձեւե-
թեան կը համարուին միշտ: Առաջին
կարգի գործարանները ձեռքով կը պատ-
րաստուին երկր մարդոց և աղաքացի-
ական ընտիր ծախակար և զինուորական
հագուստներու ամէն տեսակները և
մուշակեղէններ ինչպէս նաեւ կանանց
համար բլեյզներ, հագնեք եւս. ևն.
ձայն արեւմտեան նորութեան փոխ-
անոնցիւր ընտելու աստիճան աման:
ԵՄՆԻՅԵՐ վաճառատունը շատի
վրայ հազարաւոր ինչ մը ունի, հաւա-
սար Բերայի համասեւ տաշմանկար
ձեռնարան: 50-20

ՎՐԱՅԻՆ ԳԻՆ, ՉԵՂԸ ՉԵՂԸ

ՀԱՅ ՄՆՏՈՂԻՆ ԶԱՐԴԱՐԻՒՄ
ՍԱՐԱՆԻՑ ԳԵՆԸՃԱՆԸ

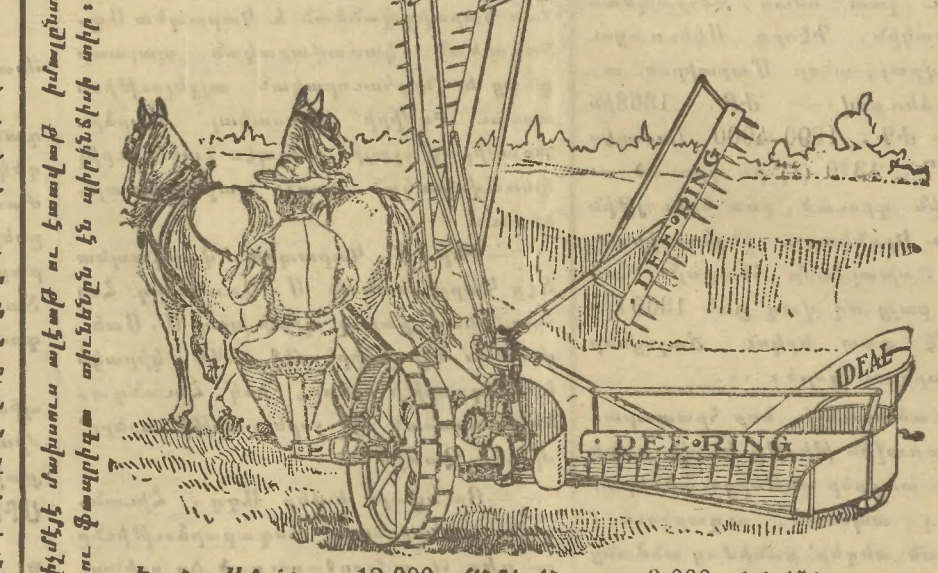
Կ. Պոլս, Եւրո-Չապիթի

Ա. ՊԱՌԻԿ
Մ. ՈՒԶԵՐ
ՉՊԻՏԻ
ՏԱՄ
Ա. ՊԱՌԻԿ
ՉՊԻՏԻ ՏԱՄ
Ճամբորդներու համար 50% զեւել
Առաւորներու 10%
Աղբիւրներու 50%
ՁՈՐԱՆԿԱՎԱՐ ԿԱՐԳՈՒՂՆԵՐՈՒ ՋՐԻ

ՏԻՐԻՆԿ ՊԻՇՄԵՆ ՄԱՍՈՒՍ ՏԻՐԻՆԿ ՄԱՍ

ԱԼԻՍՈՒ ՈՒ ԵՏԷՎԱՐ
Պիշմարտ Բարդին 1900 Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

1901

Ի՞նչ է կենի պիշմարտ տեսչական Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

ԼՐԻՆԵՐՈՒ

ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ ԵՒ ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ

1828 ԵՒ 1829 ՏԱՐԻՆԵՐԻ ԻՆՏԵՐՆԱԿ

Բարդին Բաւ Վաճառատն, 9 ձեռնարկ տարիէ խառնուի:

ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ	ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ
Սերմանէ վէ ինքնիստ 107,000,000 ֆր.	Սերմանէ վէ ինքնիստ 153,000,000 ֆր.
Սերմանէ մարդաւոր 21,000,000	Սերմանէ մարդաւոր 17,000,000
Խառնեմն գին 252,000,000	Խառնեմն գին 120,000,000
Սերմանէ մարդաւոր 19,000,000	Սերմանէ մարդաւոր 260,000,000

ԱՐԼԱՍ

ԱՐԼԱՍԱՐԱՐԱՐ ԲԵԿ
Զ. ԳԵՂԻՒՆ ԵՒ ԿԵՆԱՍ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՍ 1808ԻՆ

ԶՈՐԴ Գ. ԲԱՎԱՐԻՆԻ
ՕՐԱՎ

Իրաւագրութիւն — Անգլ. ոսկի
3,437,000
Արեւմտեան վաճառատն — 15,000,000

Այս ընկերութեան յանձնարարել է
իր գործածութեան ընդարձակութեան
և վաճառութեան կանխադրութեան

ՁՈՐԻՆԵՐԻՆԵՐ ԱՐԼԱՍԱՐԱՐԱՐ ԲԵԿ
ԿԵՆԱՍԱՐԱՐԱՐ ԵՒ ԿԵՆԱՍ

Այս ընկերութեան յանձնարարել է
իր գործածութեան ընդարձակութեան
և վաճառութեան կանխադրութեան

Գրաւորեալ Պոլս, Բաւարի լաւ, Թիւ 11
Գր. Գործարար
ԵՐԱՌԱՅԻՆ ԶՈՐԴԱՐԱՐԱՐ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՎԱՆ ՆՈՐ ԳԻՏ

Լուսանկարչներու ձեռքով «Երբեք չէի կրնար»
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

ԵՃԱՍԻՆԵՐ ԹԻՐԻՆԵՐ

Երբեք չէի կրնար թիւրք (Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր
միջադարձաւ Եւրոպայի տեսչական 23 միտակա իւր 16 պէտքեր

ԼՐԻՆԵՐՈՒ

ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ ԵՒ ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ

1828 ԵՒ 1829 ՏԱՐԻՆԵՐԻ ԻՆՏԵՐՆԱԿ

Բարդին Բաւ Վաճառատն, 9 ձեռնարկ տարիէ խառնուի:

ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ	ԵՄՆԻՅԵՐ ԳՐԱՅԻՆ
Սերմանէ վէ ինքնիստ 107,000,000 ֆր.	Սերմանէ վէ ինքնիստ 153,000,000 ֆր.
Սերմանէ մարդաւոր 21,000,000	Սերմանէ մարդաւոր 17,000,000
Խառնեմն գին 252,000,000	Խառնեմն գին 120,000,000
Սերմանէ մարդաւոր 19,000,000	Սերմանէ մարդաւոր 260,000,000

ԱՐԼԱՍ

ԱՐԼԱՍԱՐԱՐԱՐ ԲԵԿ
Զ. ԳԵՂԻՒՆ ԵՒ ԿԵՆԱՍ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՍ 1808ԻՆ

ԶՈՐԴ Գ. ԲԱՎԱՐԻՆԻ
ՕՐԱՎ

Իրաւագրութիւն — Անգլ. ոսկի
3,437,000
Արեւմտեան վաճառատն — 15,000,000

Այս ընկերութեան յանձնարարել է
իր գործածութեան ընդարձակութեան
և վաճառութեան կանխադրութեան

ՁՈՐԻՆԵՐԻՆԵՐ ԱՐԼԱՍԱՐԱՐԱՐ ԲԵԿ

